

“ମିଠେ ବଜେ:— ତୁମର ଏହି ପାଠପଢ଼ା ହେଉଛି ରୋଜଗାରର ପନ୍ଥା, ଏହି ପାଠପଢ଼ା ଦ୍ଵାରା ୨୧ ଜନ୍ମ ପାଇଁ ରୋଜଗାର କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଯାଉଛି ।”

ପ୍ରଶ୍ନ:-ମୁକ୍ତିଧାମକୁ ଯିବାକୁ ଲାଭ କୁହାଯିବ ନା କ୍ଷତି କୁହାଯିବ ?

ଉତ୍ତର:- ଉକ୍ତମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଲାଭ କୁହାଯିବ କାହିଁକି ନା ଅଧ୍ୟାକ୍ଷରୁ ସେମାନେ ଶାନ୍ତି-ଶାନ୍ତି ମାଗି ଆସିଛନ୍ତି । ବହୁତ ମେହନତ କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତି ମିଳିନାହିଁ । ଏବେ ବାବାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଶାନ୍ତି ମିଳୁଛି ଅର୍ଥାତ୍ ମୁକ୍ତିଧାମକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ତେଣୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷର ମେହନତର ଫଳ ସେଥିପାଇଁ ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଲାଭ ବା ରୋଜଗାର କୁହାଯିବ, କ୍ଷତି ନୁହେଁ । ତୁମେ ପିଲାମାନେ ତ ଜୀବନମୁକ୍ତିକୁ ଯିବା ପାଇଁ ପୁରୁଷାର୍ଥ କରୁଛ । ତୁମ ବୁଦ୍ଧିରେ ବଞ୍ଚିମାନ ସାରା ବିଶ୍ଵର ଇତିହାସ-ଭୂଗୋଳ ଯେପରିକି ଦୃଶ୍ୟମାନ ହେଉଛି ।

୩୮ ଶାନ୍ତି । ମିଠା ମିଠା ଆତ୍ମିକ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଆତ୍ମିକ ପିତା ବୁଝାଉଛନ୍ତି ଯେ ଆତ୍ମା ହିଁ ସବୁକିଛି ବୁଝୁଛି । ବଞ୍ଚିମାନ ସମୟରେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ବାବା ଆତ୍ମିକ ଦୁନିଆକୁ ନେଇଯାଉଛନ୍ତି । ତାକୁ ଆତ୍ମିକ ଦୈବୀ ଦୁନିଆ ଏବଂ ଏହାକୁ ଶାରୀରିକ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ଦୁନିଆଁ କୁହାଯାଉଛି । ପିଲାମାନେ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ଏଠାରେ ଦୈବୀ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ପବିତ୍ର ଦୁନିଆଁ ଥିଲା । ଏବେ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଅପବିତ୍ର ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ଦେବତାମାନଙ୍କର ଗାୟନ ପୂଜନ କରୁଛନ୍ତି । ଏବେ ତୁମର ସ୍ମୃତି ଆସୁଛି ଯେ ବାସ୍ତବରେ ପ୍ରଥମେ ସୃଷ୍ଟିରୂପି କଳ୍ପବୃକ୍ଷରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଧର୍ମ ଥିଲା । ବିରାଟ ରୂପ ଚିତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ କଳ୍ପବୃକ୍ଷ ଉପରେ ବୁଝାଇବାକୁ ହେବ । ଏହି ବୃକ୍ଷର ବୀଜ ଉପରେ ଅଛି, ଏହି ବୃକ୍ଷର ବୀଜ ହେଉଛନ୍ତି ବାବା, ପୁଣି ଯେପରି ବୀଜ ସେହିପରି ଫଳ ଅର୍ଥାତ୍ ପତ୍ର ବାହାରିଥାଏ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ନା । ବୀଜ କେତେ ଛୋଟ ଜିନିଷ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କେତେ ଫଳ ଦେଉଛି । ଏହାର ରୂପ ମଧ୍ୟ କେତେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ଯାଉଛି । ଏହି ମନୁଷ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିରୂପୀ ବୃକ୍ଷକୁ କେହି ଜାଣିନାହାନ୍ତି । ଏହାକୁ କଳ୍ପବୃକ୍ଷ କୁହାଯାଉଛି, କେବଳ ଗୀତାରେ ହିଁ ଏହାର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ସମସ୍ତେ ଜାଣିଛନ୍ତି ଗୀତା ହିଁ ପ୍ରଥମ ନୟନ ଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ର । ଶାସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ କ୍ରମାନୁସାରେ ରହିଛି ନା । କିପରି କ୍ରମାନୁସାରେ ଧର୍ମ ଗୁଡିକର ସ୍ଥାପନା ହେଉଛି, ଏକଥା ମଧ୍ୟ ତୁମେ ହିଁ ଜାଣିଛ, ଆଉ କାହା ପାଖରେ ଏହି ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ । ତୁମ ବୁଦ୍ଧିରେ ଅଛି ପ୍ରଥମେ-ପ୍ରଥମେ କେଉଁ ଧର୍ମ ଆସୁଛି ପୁଣି ସେଥିରୁ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମର ବୃଦ୍ଧି କିପରି ହେଉଛି । ଏହାକୁ ବିରାଟ ନାଟକ କୁହାଯାଉଛି । ପିଲାମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିରେ ସମସ୍ତ ବୃକ୍ଷର ଜ୍ଞାନ ରହିଛି । ମୁଖ୍ୟ କଥା ହେଲା, ବୃକ୍ଷର ଉତ୍ପତ୍ତି କିପରି ହେଉଛି । ବଞ୍ଚିମାନ ଦେବୀ-ଦେବତାମାନଙ୍କର ବୃକ୍ଷ ନାହିଁ କେବଳ ଏହାର ଶାଖା-ପ୍ରଶାଖା ରହିଛି । ଆଦି ସନାତନ ଦେବୀ-ଦେବତା ଧର୍ମର ମୂଳଦୁଆ ନାହିଁ । ଏହାର ମଧ୍ୟ ଗାୟନ ଅଛି ଯେ— ବାବା ଏକମାତ୍ର ଆଦି ସନାତନ ଦେବୀ-ଦେବତା ଧର୍ମର ସ୍ଥାପନ କରୁଛନ୍ତି, ବାକି ଅନ୍ୟ ସବୁ ବିନାଶ ହୋଇଯାଉଛି । ଏବେ ତୁମେ ଜାଣିଛ ସତ୍ୟଯୁଗରେ କେତେ ଛୋଟ ଦୈବୀ ବୃକ୍ଷ ହେବ, ପୁଣି ଏତେ ସବୁ ଧର୍ମ ରହିବ ନାହିଁ । ଗଛ ପ୍ରଥମେ ଛୋଟ ହୋଇ ପୁଣି ବଡ଼ ହୋଇଥାଏ । ଧୀରେ ଧୀରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଏବେ କେତେ ବଡ଼ ହୋଇଗଲାଣି । ବଞ୍ଚିମାନ ଏହାର ଆୟୁଷ ଶେଷ ହେବାକୁ ଯାଉଛି, ସେଥିପାଇଁ ବାବା କଲିକତାର ବରଗଛର ଉଦ୍‌ବାହରଣ ଦେଇ ବହୁତ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝାଉଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଗୀତାର ଜ୍ଞାନ, ଯାହାକି ବାବା ତୁମକୁ ସମ୍ମୁଖରେ ବସି ଶୁଣାଉଛନ୍ତି, ଯାହା ଦ୍ଵାରା ତୁମେ ରାଜାମାନଙ୍କର ରାଜା ହେଉଛ, ପୁଣି ଭକ୍ତିମାର୍ଗରେ ଏହି ଗୀତା ଶାସ୍ତ୍ର ଆଦି ରଚନା ହେବ । ଏହା ଅନାଦି ତ୍ରାମା ରଚନା ହୋଇଛି । ପୁଣି ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ହେବ । ପୁଣି ଯେଉଁ ସବୁ ଧର୍ମ ସ୍ଥାପନ ହେବ ତା’ର ନିଜସ୍ଵ ଶାସ୍ତ୍ର ହେବ । ଶିଖ୍ ଧର୍ମର ନିଜସ୍ଵ ଶାସ୍ତ୍ର, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ ଏବଂ ବୌଦ୍ଧିମାନଙ୍କର ନିଜର ଶାସ୍ତ୍ର ହେବ, ଏବେ ତୁମର ବୁଦ୍ଧିରେ ସାରା ବିଶ୍ଵର ଇତିହାସ ଭୂଗୋଳ ରହିଛି । ତୁମର ବୁଦ୍ଧିରେ ଜ୍ଞାନ ନୃତ୍ୟ ଚାଲିଛି, ତୁମେ ସମଗ୍ର ବୃକ୍ଷକୁ ଜଣିଗଲାଣି । କିପରି ସମସ୍ତ ଧର୍ମ ସମୟ ଅନୁସାରେ ଏଠାକୁ ଆସୁଛନ୍ତି, କିପରି ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି, ପୁଣି ଆମର ଗୋଟିଏ ଧର୍ମ ସ୍ଥାପନ ହେବ, ବାକି ସବୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇଯିବ । ଗାୟନ ମଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ନା— ଜ୍ଞାନ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଟିତ ହେଲେ....ଏବେ ବିଲକୁଲ୍ ଅନ୍ଧକାର ହୋଇଯାଇଛି ନା । କେତେ ତେର ମନୁଷ୍ୟ ଅଛନ୍ତି, ଏମାନେ ପୁଣି କେହି ରହିବେ ନାହିଁ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ନାରାୟଣଙ୍କର ରାଜ୍ୟରେ ଏମାନେ କେହି ନଥିଲେ । ପୁଣି ଗୋଟିଏ ଧର୍ମର ସ୍ଥାପନା ହେବ, ଏହି ଜ୍ଞାନ

ବାବା ହିଁ ଆସି ଶୁଣାଉଛନ୍ତି । ତୁମେ ରୋଜଗାର କରିବା ପାଇଁ କେତେ ପାଠ ପଢୁଛ । ବାବା ଏହି ସମୟରେ ଶିକ୍ଷକ ହୋଇ ଆସୁଛନ୍ତି ତେଣୁ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷ ରୋଜଗାରର ପ୍ରବନ୍ଧ ହୋଇଯାଉଛି । ତୁମେ ବହୁତ ଧନବାନ ହୋଇଯାଉଛ । ତୁମେ ଜାଣିଛ ବାବା ଆମେ ପାଠ ପଢୁଛୁ, ଏହା ହେଉଛି ଜ୍ଞାନ ରତ୍ନର ପାଠ । ଭକ୍ତିକୁ ଅବିନାଶୀ ଜ୍ଞାନରନ୍ କୁହାଯିବ ନାହିଁ, ଭକ୍ତିରେ ମନୁଷ୍ୟ ଯାହାକିଛି ପଢୁଛନ୍ତି ସେଥିରେ କ୍ଷତି ହିଁ ହୋଇଥାଏ, କେହି ବି ରନ୍ ହୋଇନଥା'ନ୍ତି, ଏକମାତ୍ର ବାବାଙ୍କୁ ହିଁ ଜ୍ଞାନରନ୍ର ସାଗର କୁହାଯାଉଛି । ବାକି ସବୁ ହେଲା ଭକ୍ତି । ସେଥିରେ କୌଣସି ଲକ୍ଷ୍ୟ-ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନାହିଁ । କୌଣସି ରୋଜଗାର ହିଁ ନାହିଁ । ରୋଜଗାର କରିବା ପାଇଁ ସ୍କୁଲରେ ପଢିଥା'ନ୍ତି, ପୁଣି ଭକ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଗୁରୁଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇଥା'ନ୍ତି । କେହି ଯୌବନରେ ଗୁରୁକରିଥା'ନ୍ତି, କେହି ପୁଣି ବୃଦ୍ଧାବସ୍ଥାରେ ଗୁରୁ କରିଥା'ନ୍ତି, କେହି ପୁଣି ଛୋଟ ବୟସରୁ ମଧ୍ୟ ସନ୍ନ୍ୟାସ କରିଥା'ନ୍ତି । କୁମ୍ଭ ମେଳାକୁ କେତେ ତେର ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଆସିଥା'ନ୍ତି । ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ ଏସବୁ କିଛି ବି ହେବ ନାହିଁ । ଏବେ ତୁମମାନଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ ସବୁ କଥା ଆସିଗଲାଣି । ରଚୟିତା ଏବଂ ରଚନାର ଆଦି-ମଧ୍ୟ-ଅନ୍ତକୁ ତୁମେ ଜାଣିଗଲାଣି । ସେମାନେ ତ କଷ୍ଟର ଆୟୁଷକୁ ବଡ଼ କରି, ଈଶ୍ବର ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ବୋଲି କହି ଦେଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ କିଛି ବି ଜଣାନାହିଁ । ବାବା ଆସି ଅଜ୍ଞାନ ନିଦ୍ରାରୁ ସୁଜାଗ କରୁଛନ୍ତି । ଏବେ ତୁମର ଜ୍ଞାନର ଧାରଣା ହୋଇ, ବ୍ୟାଟେରୀ ଭରି ଚାଲିଛି । ଜ୍ଞାନ ଦ୍ବାରା ରୋଜଗାର, ଭକ୍ତି ଦ୍ବାରା କ୍ଷତି ହେଉଛି । ଠିକ୍ ସମୟରେ ଯେବେ ଘାଟାର ସମୟ ଶେଷ ହେଉଛି ତେବେ ବାବା ଆସି ରୋଜଗାର କରାଉଛନ୍ତି । ମୁକ୍ତିରେ ଯିବା ମଧ୍ୟ ରୋଜଗାର ଅଟେ । ଶାନ୍ତି ତ ସମସ୍ତେ ମାଗୁଛନ୍ତି, ଶାନ୍ତିଦେବା କହିବା ଦ୍ବାରା ବୁଦ୍ଧି ବାବାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଯାଉଛି । କହୁଛନ୍ତି ବିଶ୍ବରେ ଶାନ୍ତି ହେଉ, କିନ୍ତୁ ତାହା କିପରି ହେବ-ଏକଥା କାହାକୁ ଜଣାନାହିଁ । ଶାନ୍ତିଧ୍ୟାନ, ସୁଖଧ୍ୟାନ ଅଲଗା ଅଲଗା ରହିଛି, ଏକଥା ମଧ୍ୟ କେହି ଜାଣିନାହାନ୍ତି । ଯିଏ ପ୍ରଥମ ନମ୍ବର ମନୁଷ୍ୟ, ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କିଛି ଜଣାନଥିଲା । ଏବେ ତୁମ ପାଖରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ଞାନ ଅଛି । ତୁମେ ଜାଣିଛ ଆମେ ହିଁ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରକୁ କର୍ମର ପାର୍ଥ କରିବାକୁ ଆସିଛୁ । କେଉଁଠାରୁ ଆସିଛୁ ? ବ୍ରହ୍ମଲୋକରୁ । ନିରାକାର ଦୁନିଆରୁ ଏହି ସାକାରୀ ଦୁନିଆକୁ ଅଭିନୟ କରିବାକୁ ଆସିଛୁ । ଆମ ଆତ୍ମାମାନଙ୍କର ରହିବାର ସ୍ଥାନ ଅଲଗା, ଏଠାରେ କେବଳ ୫ତମ୍ବର ଶରୀର ରହିଥାଏ । ଶରୀର ଥିବାରୁ ଆମେ କଥା କହିପାରୁଛୁ । ଆମେ ଚୈତନ୍ୟ ପାର୍ଥଧାରୀ । ବାବା ଆମେ ଏଭଳି କହିବ ନାହିଁ ଯେ ଆମେ ତ୍ରାମାର ଆଦି-ମଧ୍ୟ-ଅନ୍ତକୁ ଜାଣିନାହୁଁ, ଆଗରୁ ଜାଣିନଥିଲ । ନିଜର ପିତାଙ୍କୁ ଘରକୁ, ନିଜର ରୂପକୁ ଯଥାର୍ଥ ରୂପେ ଜାଣିନଥିଲ । ଏବେ ଜାଣିଛ ଆମ୍ଭା କିପରି ଅଭିନୟ କରୁଛି ତୁମର ସ୍ମୃତି ଆସିଯାଉଛି । ଆଗରୁ ସ୍ମୃତିରେ ନଥିଲା ।

ତୁମେ ଜାଣିଛ ସତ୍ୟ ବାବା ହିଁ ଆମକୁ ସତ୍ୟ ଶୁଣାଉଛନ୍ତି । ଯାହାଦ୍ବାରା ଆମେ ସତ୍ୟଦୁନିଆର ମାଲିକ ହୋଇଯାଉଛୁ । ଏହି ସତ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଶିଖି ଧର୍ମର ଶାସ୍ତ୍ର (ସୁଖମଣୀ) ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି । ସତ୍ୟ ଦୁନିଆକୁ ସତ୍ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଦେବତାମାନେ ସବୁ ସତ୍ୟବାଦୀ ଅଟନ୍ତି । ସତ୍ ଶିକ୍ଷକ ଏକମାତ୍ର ବାବା । ତାଙ୍କର ମହିମା ଦେଖି କେତେ ରହିଛି, ଗାୟନ ବା ମହିମା ତୁମର କାମରେ ଆସୁଛି । ସମସ୍ତେ ଶିବବାବାଙ୍କର ମହିମା କରୁଛନ୍ତି । ସିଏ ହିଁ ବୃକ୍ଷର ଆଦି-ମଧ୍ୟ-ଅନ୍ତକୁ ଜାଣିଛନ୍ତି । ସତ୍ୟବାବା ତୁମକୁ ସତ୍ୟ କଥା ଶୁଣାଉଥିବାରୁ ତୁମେ ସଜା ହୋଇଯାଉଛ । ତୁମର ଦୁନିଆ ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ହୋଇଯାଉଛି, ଭାରତ ସତ୍ୟର ଦୁନିଆ ଥିଲା । ଏହା ନମ୍ବର ଥିବା ଉଚ୍ଚରୁ ଉଚ୍ଚ ତୀର୍ଥ କାହିଁକି ନା ସମସ୍ତଙ୍କର ସଦଗତି ଦାତା ବାବା ଭାରତରେ ହିଁ ଆସୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ଧର୍ମର ସ୍ଥାପନା ହୋଇ ବାକି ସବୁ ବିନାଶ ହୋଇଯାଉଛି । ବାବା ବୁଝାଉଛନ୍ତି— ସୂକ୍ଷ୍ମଲୋକରେ କିଛି ବି ନାହିଁ, ଏସବୁ କେବଳ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ହେଉଛି । ଭକ୍ତିମାର୍ଗରେ ମଧ୍ୟ ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ହୋଇଥାଏ । ଯଦି ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର ନହୋଇଥା'ନ୍ତା ତେବେ ଏତେ ମନ୍ଦିର ଆଦି କିପରି ତିଆରି ହୋଇଥାନ୍ତା ! ପୂଜା କାହିଁକି ହୋଇଥା'ନ୍ତା । ସାକ୍ଷାତ୍‌କାର କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁଭବ ମଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଏମାନେ ଚୈତନ୍ୟ ଥିଲେ । ବାବା ବୁଝାଉଛନ୍ତି-ଭକ୍ତିମାର୍ଗରେ ଯାହାକିଛି ମନ୍ଦିର ଆଦି ତିଆରି ହେଉଛି, ଯାହା ତୁମେ ଶୁଣୁଛ, ଦେଖୁଛ ଏବଂ ସେସବୁ ପୁନରାବୃତ୍ତି ମଧ୍ୟ ହେବ । ଏହି ଚକ୍ର ଘୁରି ଚାଲିଛି । ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଭକ୍ତିର ଖେଳ ରଚନା ହୋଇଛି, ସର୍ବଦା ଜ୍ଞାନ, ଭକ୍ତି, ବୈରାଗ୍ୟ ବୋଲି କହିଥା'ନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହାର ବିସ୍ତାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ କିଛି ହେଲେ ଜାଣିନାହାନ୍ତି । ବାବା ବସି ବୁଝାଉଛନ୍ତି— ଜ୍ଞାନ ହେଉଛି ଦିନ, ଭକ୍ତି ହେଉଛି-ରାତି । ରାତିର ବୈରାଗ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି, ପୁଣି ଦିନ ହେବ । ଭକ୍ତିରେ ଦୁଃଖ ଥିବାରୁ ତାର ବୈରାଗ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସୁଖର ତ ବୈରାଗ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ । ସନ୍ନ୍ୟାସ ଆଦି ମଧ୍ୟ ଦୁଃଖ ହେଉଥିବା କାରଣରୁ ନେଇଥା'ନ୍ତି । ବୁଝିପାରୁଛନ୍ତି

ଯେ ପବିତ୍ରତାରେ ହିଁ ସୁଖ ଅଛି ସେଥିପାଇଁ ସ୍ବାକୁ ତ୍ୟାଗ କରି ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି । ଆଜିକାଲି ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ତ ଧନବାନ ମଧ୍ୟ ହୋଇଗଲେଣି କାହିଁକି ନା ସମ୍ପଦ ବିନା ସୁଖ ମିଳିପାରିବ ନାହିଁ । ମାୟା ଆକ୍ରମଣ କରି ଜଙ୍ଗଲରୁ ପୁଣି ସହରକୁ ନେଇ ଆସୁଛି । ବିବେକାନନ୍ଦ ଏବଂ ରାମକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ବଡ଼-ବଡ଼ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଥିଲେ । ସନ୍ନ୍ୟାସ କରିବାର ଶକ୍ତି ରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପାଖରେ ଥିଲା ବାକି ଭକ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୁଝାଇବା ଏହି କଳା ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କର ପାଖରେ ଥିଲା । ଉଭୟଙ୍କର ପୁସ୍ତକ ଅଛି, ଯେତେବେଳେ ପୁସ୍ତକ ଲେଖୁଥା'ନ୍ତି ତେବେ ଏକାଗ୍ରଚିତ୍ତ ହୋଇ ବସି ଲେଖୁଥା'ନ୍ତି । ରାମକୃଷ୍ଣ ଯେତେବେଳେ ନିଜର ଜୀବନ କାହାଣୀ ଲେଖୁଥିଲେ ଶିଷ୍ୟକୁ କହୁଥିଲେ ତୁମେ ଯାଇ ଦୂରରେ ବସ, ତେବେ ସିଏ ତ ବହୁତ ନିଷ୍ଠାପର ଏବଂ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିବା ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଥିଲେ, ସେଥିପାଇଁ ବହୁତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ବାବା ଏପରି ମଧ୍ୟ କହୁନାହାନ୍ତି ଯେ ସ୍ବାକୁ ମା' କୁହ । ବାବା କହୁଛନ୍ତି ସ୍ବାକୁ ମଧ୍ୟ ଆତ୍ମା ବୋଲି ଭାବ, ଆତ୍ମାମାନେ ତ ସବୁ ଭାଇ-ଭାଇ । ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନଙ୍କର କଥା ଅଲଗା, ସେମାନେ ସ୍ବାକୁ ମା' ବୋଲି ଭାବୁଥିଲେ । ମାଆର ବହୁତ ମହିମା କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଜ୍ଞାନର ରାସ୍ତା । ବୈରାଗ୍ୟର କଥା ଅଲଗା । ବୈରାଗୀ ହୋଇ ସ୍ବାକୁ ମା' ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି । ମାଆ ଶବ୍ଦରେ ବିକାରୀ ଦୃଷ୍ଟି ନଥାଏ । ଉଭୟ କହିବା ଦ୍ବାରା ମଧ୍ୟ ବିକାରୀ ଦୃଷ୍ଟି ଯାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ମାଆ ପ୍ରତି କେବେ ଖରାପ ବିଚାର ଆସିନଥାଏ । ବାପାର ଝିଅ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ବିକାରୀ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରେ କିନ୍ତୁ ମାଆ ପ୍ରତି କେବେହେଲେ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀମାନେ ସ୍ବାକୁ ମଧ୍ୟ ମାଆ ବୋଲି ଭାବିଥା'ନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଏପରି କହିନଥା'ନ୍ତି ଯେ ଦୁନିଆ କିପରି ଚାଲିବ, ଜନ୍ମ କିପରି ହେବେ ? କେହି ଜଣଙ୍କର ବୈରାଗ୍ୟ ଆସିଲା ତେଣୁ ସେ ମାଆ କହିଦେଲେ । ତାଙ୍କର ଦେଖ କେତେ ମହିମା ରହିଛି । ଏଠାରେ ଭାଇ-ଭଉଣୀ କହିବା ଦ୍ବାରା ମଧ୍ୟ ଅନେକଙ୍କର ବିକାରୀ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇଯାଉଛି ସେଥିପାଇଁ ବାବା କହୁଛନ୍ତି ଭାଇ-ଭାଇ ମନେ କର, ଏହା ହେଲା ଜ୍ଞାନର କଥା । ସେଠାରେ ତ କେବଳ ଜଣଙ୍କର କଥା ରହିଛି, ଏଠାରେ ପ୍ରଜାପିତା ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ଭେଦ ଭାଇ-ଭଉଣୀ ଅଛନ୍ତି ନା । ବାବା ବସି ସବୁ କଥା ବୁଝାଉଛନ୍ତି । ଇଏ ମଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଆଦି ପଢ଼ିଛନ୍ତି । ସେହି ଧର୍ମ ହିଁ ଅଲଗା, ନିକଟ ମାର୍ଗର । ଏହା କେବଳ ପୁରୁଣା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ । ତାହା ହେଲା ହଦର ବୈରାଗ୍ୟ, ତୁମର ତ ସାରା ବେହଦର ଦୁନିଆ ପ୍ରତି ବୈରାଗ୍ୟ ଆସୁଛି । ସଙ୍ଗମୟୁଗରେ ହିଁ ବାବା ଆସି ତୁମକୁ ବେହଦର କଥା ବୁଝାଉଛନ୍ତି । ଏବେ ତୁମକୁ ପୁରୁଣା ଦୁନିଆର ବୈରାଗ୍ୟ କରିବାକୁ ହେବ, ଏହା ବହୁତ ପଡ଼ିତ ବିକାରୀ ଦୁନିଆ । ଏଠାରେ ଶରୀର ପବିତ୍ର ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ସତ୍ୟଯୁଗରେ ହିଁ ଆତ୍ମାକୁ ନୂଆ ଶରୀର ମିଳିପାରିବ । ଯଦିଓ ଏଠାରେ ଆତ୍ମା ପବିତ୍ର ହେଉଛି କିନ୍ତୁ କର୍ମାତୀତ ଅବସ୍ଥା ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶରୀର ଅପବିତ୍ର ରହିଥାଏ । ସୁନାରେ ଖାଦ୍ୟ ମିଶିଲେ ଅଳଙ୍କାର ମଧ୍ୟ ଖାଦ୍ୟଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ ନା । ଖାଦ୍ୟ ବାହାରିଗଲେ ଅଳଙ୍କାର ମଧ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧିବାଲା ହୋଇଯିବ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ନାରାୟଣଙ୍କର ଆତ୍ମା ଏବଂ ଶରୀର ଉଭୟ ସଂପ୍ରଧାନ ଥିଲା । ତୁମର ଆତ୍ମା ଏବଂ ଶରୀର ଉଭୟ ତମୋପ୍ରଧାନ, କଳା ହୋଇଯାଉଛି । ଆତ୍ମା କାମ ଚିତା ଉପରେ ବସି କଳା ହୋଇଯାଉଛି । ବାବା କହୁଛନ୍ତି ମୁଁ ଆସି ତୁମକୁ ଅପବିତ୍ରରୁ ପବିତ୍ର କରୁଛି । ଏସବୁ ଜ୍ଞାନର କଥା । ବାକି ପାଣି ଆଦିର କୌଣସି କଥା ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ କାମଚିତାରେ ପଡ଼ି ପଡ଼ିତ ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି ସେଥିପାଇଁ ରାକ୍ଷୀ ବାନ୍ଧାଯାଉଛି ଯେ ପବିତ୍ରତାର ପିତଞ୍ଜା କର ।

ବାବା କହୁଛନ୍ତି ମୁଁ ଆତ୍ମାମାନଙ୍କ ସହିତ କଥା ହେଉଛି । ମୁଁ ଆତ୍ମାମାନଙ୍କର ପିତା, ଯାହାକୁ ତୁମେ ମନେ ପକାଇ ଆସିଛ— ଆତ୍ମକୁ ସୁଖଧାମକୁ ନେଇଚାଲ, ଦୁଃଖ ହରଣ କର, କଳିଯୁଗରେ ଅସରନ୍ତି ଦୁଃଖ ରହିଛି । ବାବା ବୁଝାଉଛନ୍ତି ତୁମେ କାମ ଚିତାରେ ବସି କଳା ତମୋପ୍ରଧାନ ହୋଇଯାଉଛ । ଏବେ ମୁଁ ଆସିଛି— ତୁମକୁ କାମ ଚିତାରୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ଜ୍ଞାନ ଚିତାରେ ବସାଇବା ପାଇଁ । ଏବେ ପବିତ୍ର ହୋଇ ସ୍ବର୍ଗକୁ ଯିବାକୁ ହେବ । ତେଣୁ ଆତ୍ମକୁ ବାବାଙ୍କୁ ମନେ ପକାଇବାକୁ ହେବ । ବାବା ତୁମକୁ ଆକର୍ଷିତ କରୁଛନ୍ତି । ବାବାଙ୍କ ପାଖକୁ ଯୁଗଳ ଆସିଲେ— ଜଣେ ଆକର୍ଷିତ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ହୋଇନଥା'ନ୍ତି । ପୁରୁଷ ଜଣଙ୍କ ତୁରନ୍ତ କହନ୍ତି ଯେ— ମୁଁ ଏହି ଅନ୍ତମ ଜନ୍ମରେ ପବିତ୍ର ରହିବି କାମର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ନାହିଁ । ତେବେ ଏହିପରି ନୁହେଁ ଯେ ତାଙ୍କର ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇଗଲା । ନିଶ୍ଚୟ ଯଦି ହୋଇଥା'ନ୍ତା ତେବେ ବେହଦର ବାବାଙ୍କୁ ଚିଠି ଲେଖି, ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ରହିଥା'ନ୍ତେ । ଶୁଣିଲେ ପବିତ୍ର ରହୁଛନ୍ତି । ପୁଣି ନିଜର ଧନ୍ଦା ଆଦିରେ ହିଁ ମସ୍ତ ରହୁଛନ୍ତି । ବାବଙ୍କୁ କେଉଁଠି ମନେ ପକାଉଛନ୍ତି । ଏଭଳି ବାବାଙ୍କୁ ତ ବହୁତ ମନେ ପକାଇବା ଦରକାର । ସ୍ତ୍ରୀ-ପୁରୁଷଙ୍କର ପରସ୍ପର ସହିତ କେତେ ସ୍ନେହ ରହିଥାଏ, ସ୍ବାମୀଙ୍କୁ କେତେ ମନେ ପକାଇଥା'ନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଅବିନାଶୀ ବାବାଙ୍କୁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ମନେ

ପକାଇବା ଦରକାର । ଗାୟନ ମଧ୍ୟ ଅଛି ନା - ସ୍ନେହ କର ଅଥବା ନକର, ଆମେ ହାତ କେବେହେଲେ ଛାଡ଼ିବୁ ନାହିଁ । ଏହିପରି ନୁହେଁ ଯେ ଏଠାରେ ଆସି ରହିବାର ଅଛି, ଏହା ପୁଣି ସନ୍ନ୍ୟାସ ହୋଇଗଲା, ଘରଦ୍ୱାର ଛାଡ଼ି ଏଠାରେ ଆସି ରହିବ । ତୁମକୁ କୁହାଯାଉଛି, ଗୃହସ୍ଥରେ ରହି ପବିତ୍ର ରୁହ । ପ୍ରଥମେ ତ ଭଜନ ହେବାର ଥିଲା ଯେଉଁଥିପାଇଁ ଏତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବାହାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ବୃତ୍ତାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଭଲ । ଯେଉଁମାନେ ବାବାଙ୍କର ହୋଇ ଯଜ୍ଞରେ ରହି ରୁହାନ୍ତି ସେବା କରୁନାହାନ୍ତି ସେମାନେ ଯାଇ ଦାସ-ଦାସୀ ହେବେ ପୁଣି ଅନ୍ତିମ ସମୟରେ ପୁରୁଷାର୍ଥର କ୍ରମ ଅନୁସାରେ ରାଜତ୍ୱ ମିଳିବ । ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ବଂଶାବଳୀ ହେବ । ସେମାନେ ପ୍ରଜାରେ ଆସିପାରିବେ ନାହିଁ । କେହି ବାହାରର ଆସି ଭିତରେ ରହି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଭଲଭାବର ବାହାର ବାଲାଙ୍କୁ କେବେ ଭିତରକୁ ଆସିବାକୁ ଦେଇନଥା'ନ୍ତି । ଏସବୁ ବୁଝିବାର କଥା । ଜ୍ଞାନ ତ ଗୋଟିଏ ସେକେଣ୍ଡର । ପୁଣି ବାବାଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନର ସାଗର କାହିଁକି କୁହାଯାଉଛି ? ଏହିଭଳି ବୁଝାଇଚାଲିଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ତିମ ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ବୁଝାଇଚାଲିବେ । ଯେବେ ରାଜଧାନୀ ସ୍ଥାପନ ହୋଇଯିବ ତୁମର କର୍ମାତୀତ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଯିବ ତେବେ ଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ ପୁରା ହୋଇଯିବ । ଏହା ଗୋଟିଏ ସେକେଣ୍ଡର କଥା । କିନ୍ତୁ ତଥାପି ବୁଝାଇବାକୁ ପଡୁଛି । ହୃଦର ପିତାଙ୍କଠାରୁ ହୃଦର ବର୍ଷା ମିଳୁଛି, ବେହୃଦର ବାବା ତୁମକୁ ବିଶ୍ୱର ମାଲିକ କରିଦେଉଛନ୍ତି । ତୁମେ ସୁଖଧାମକୁ ଗଲେ ବାକି ସବୁ ଶାନ୍ତିଧାମକୁ ଚାଲିଯିବେ । ସେଠାରେ ତ ସୁଖ ହିଁ ସୁଖ ରହିଛି । ବାବା ଆସିଛନ୍ତି ଏହା ତ ଖାତିରୀର କଥା । ଆମେ ରାଜଯୋଗର ପାଠପଢା ଦ୍ୱାରା- ନୂଆ ଦୁନିଆର ମାଲିକ ହେଉଛୁ । ଆଜ୍ଞା —

ମିଠା ମିଠା ସିକିଲଧେ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ମାତାପିତା, ବାପଦାଦାଙ୍କର ମଧୁର ସ୍ନେହଭରାସ୍ମୃତି ଏବଂ ସୁପ୍ରଭାତ । ଆତ୍ମିକ ପିତାଙ୍କର ଆତ୍ମିକ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ନମସ୍କେ ।

ଧାରଣା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ସାରାଂଶ :-

- (୧) ଏହି ପତିତ ଛି-ଛି ଦୁନିଆ ପ୍ରତି ବେହୃଦର ବୈରାଗ୍ୟ ରଖି ଆତ୍ମାକୁ ପବିତ୍ର କରିବାର ପୂରା ପୂରା ପୁରୁଷାର୍ଥ କରିବାକୁ ହେବ । ଏକମାତ୍ର ବାବାଙ୍କର ହିଁ ଆକର୍ଷଣରେ ଆକର୍ଷିତ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହେବ ।
- (୨) ଜ୍ଞାନର ଧାରଣା ଦ୍ୱାରା ନିଜର ଆତ୍ମାରୁପୀ ବ୍ୟାଚେରାକୁ ଭରପୁର କରିବାକୁ ହେବ । ଜ୍ଞାନ ରତ୍ନରେ ନିଜକୁ ଧନବାନ କରିବାକୁ ହେବ । ବାକିମାନ ରୋଜଗାର କରିବାର ସମୟ ସେଥିପାଇଁ କ୍ଷତି କରିବାଠାରୁ ଦୂରେଇ ରହିବାକୁ ହେବ ।

ବରଦାନ:- ପିତା ଏବଂ ବରଦାତା ଏହିଭଳି ଡବଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇଟି ସମ୍ବନ୍ଧରୁ ଡବଲ ପ୍ରାପ୍ତି କରି ସଦା ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଆତ୍ମା ହୁଅ ।

ସର୍ବଶକ୍ତିର ମାଲିକ ହେବା ପିତାଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ବରଦାତାଙ୍କର ବରଦାନ ଅଟେ । ପିତା ଏବଂ ବରଦାତା ଏହି ଦୁଇଟି ସମ୍ବନ୍ଧ ଆଧାରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସନ୍ତାନକୁ ଏହି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପ୍ରାପ୍ତି ଜନ୍ମରୁ ହିଁ ମିଳିଯାଉଛି । ଜନ୍ମଠାରୁ ହିଁ ବାବା ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ହିସାବରେ ସର୍ବଶକ୍ତିର ମାଲିକ କରିଦେଉଛନ୍ତି । ତା' ସହିତ ବରଦାତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜନ୍ମ ହେବା ମାତ୍ରକେ ମାତ୍ର ସର୍ବଶକ୍ତିବାନ କରି “ସର୍ବଶକ୍ତିର ମାଲିକ ହେବାର ବରଦାନ ଦେଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଜଣକ ଦ୍ୱାରା ଡବଲ ଅଧିକାର ମିଳିବା କାରଣରୁ ସଦାକାଳ ପାଇଁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇଯାଉଛନ୍ତି ।

ସ୍ଲୋଗାନ:- ଦେହ ଏବଂ ଦେହ ସହିତ ପୁରୁଣା ସ୍ୱଭାବ-ସଂସ୍କାର ବା ଦୁର୍ବଳତା ଗୁଡ଼ିକଠାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ହିଁ ବିଦେହୀ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଶରୀରୀ ହେବା ।